

Gezi ve Faşizmin Öteki Yüzü

Muzaffer İlhan Erdost

TİHAK / Türkiye İnsan Hakları Kurumu Başkanı

Işık Kansu, “Gezi”yle ilgili bir yazı istemişti benden. *Direnen Diriliş* kitabında yayınlayacağı “Gezi, Şiddet, Terör”ü, bu nedenle yazmıştım. Metnin girişine de, Ceyhan Atuf Kansu’nun “Genç Osman” şiirinden: “*Tahta çıkarmışlar bir avcıyı / Yaramız kapanır acıyı acıyı...*” dizelerini almıştım.

Amacım çok yalındı. Gezi, Anayasa’nın 34. maddesi, birinci fıkrasında yazıldığı gibi, izin almadan, bir bakıma kendiliğinden gerçekleşmiş, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşüydü, kesinlikle başka bir şey değil.

“Bir bakıma kendiliğinden” diyorum, bu, “bilinçsiz” ya da “bilgisiz” bir kendiliğindenlik değildi kuşkusuz. Türkiye’nin siyasal islama kilitlendiği yarım yüzyılın, içten içe biriktirdiği gelecek kaygısının, yığınsallaşarak ülkeye yayılan dalgasıydı. Kömür ya da makarnayla ipotek altına alınmış oyların “milli irade” hanesine kaydedildiği, ve “milli irade” mağazasında alınıp satıldığı, karışık, karmaşık, bulaşık bir o kadar karanlık yönetime, halkın içten içe duyduğu öfkenin, silahsız - saldırısız eylem biçiminde dışavurumuydu Gezi.

Ama bu, yurduna, ulusuna, halkına, insanına ve insanlığa sahip çıkma, milli iradeyi kirletme ustası bir Başbakan tarafından, yasadaki “şiddet”in eşdeşi “isyan” olarak, yasadaki “terör”ün kardeşi “ayaklanma” olarak karalanıp kirletilerek, silahsız ve saldırısız eylem terör olarak, eyleme katılanlar terörist olarak karalanacaktı. Bir başka deyişle, Gezi, “Anayasada belirtilen cumhuriyetin niteliklerini, siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzenini değiştirmek”, “temel hak ve hürriyetleri yoketmek amacıyla” girişilen eylemler olarak, bütün bir halk “terör örgütü” suçlamasıyla ve “kutsal yargı” yöntemleriyle teslim alınmaya çalışılacaktı.

Hikayemiz, bu “oyuna” dairdir.

o

İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin (4 Kasım 1950) ikinci maddesi “Yaşam Hakkı”yla ilgilidir. 1.fikrası: “*Herkesin yaşam hakkı yasayla korunur. (Yasanın ölüm cezası ile cezalandırdığı bir suçtan dolayı hakkında mahkemece hükmedilen bu cezanın infaz edilmesi dışında) Hiç kimsenin yaşamına kasten son verilemez*” amir hükmünü içerir.

2. fıkrası ise, (a) *Bir kimsenin yasadışı şiddete karşı korunmasının sağlanması*, (b) Bir kimsenin usulüne uygun olarak yakalanması veya usulüne uygun olarak tutuklu bulunan bir kişinin kaçmasının önlenmesi; (c) *Bir ayaklanma veya isyanın yasaya uygun olarak bastırılması* durumlarından birinde, ölüm, mutlak zorunlu olanı aşmayacak bir güç kullanımı sonucu meydana gelmişse, yaşam hakkının ihlaline neden olmuş sayılmayacağı hükmünü içerir.

Özet olarak belirtmek gerekirse, “herkesin yaşam hakkı *yasanın koruması* altında”dır. “*Bir kimsenin yasadışı şiddete karşı korunması* için, kuvvete başvurmanın kesin zorunluluk bulunması durumunda öldürme meydana gelmişse”, bunun “yaşam hakkının ihlali sayılmayacağı”, uluslar üstü yasa hükmündedir.

Yaşam hakkının yasanın koruması altında olması ne demektir? Yaşam hakkının ihlalini önleyecek yasal bir organizasyonun / kurumsal bir örgütlenmenin var olması demektir. Fiilen korumakla görevli olanların, *öldürmekte olanları ya da öldürecek olanları* öldürmeleri, yaşam hakkının korunma biçimidir.

Kısacası, yaşamı, yasanın koruması altına alanların, yasadışı şiddete karşı, öldürme isterisine kapılmış olanları öldürmesi, yaşam hakkının korunması anlamında, yasal bir haktır.

Elinde herhangi bir saldırı aracı bulunmayan, ekmek almak için fırına giden ya da silahsız, şiddet içermeyen yasal bir etkinliğe katılan birini, ister biber gazı

fişegiyle olsun, ister kurşunla olsun, ister sopalarla döverek olsun yaralayan ve öldüren polis, güvenlik görevlisi, yaşam hakkını görevi gereği korumuş değil, yaşam hakkını ihlal etmiş, aynı zamanda ikinci bir suç işlemiş sayılır.

Bu görevliye, silah ya da başka bir şiddet kullanması emrini veren, bir amir, bir bakan, bir başbakan da olsa, Türkiye'nin benimsediği uluslararası hukuka, evrensel sözleşmelere göre, aynı şekilde Yeni Ceza Yasasında yer alan İnsanlığa Karşı suç işlemiş ve yaşam hakkını ihlal etmiş olmaktan yargılanır.

1982 Anayasasında usulüne göre düzenlenmiş uluslararası anlaşmalar / sözleşmeler, kanun hükmünde sayılmış, (2004'te, AKP iktidarında Anayasanın 90 / son fıkrasına yapılan ek ile) “temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası anlaşmalarla ulusal kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi durumunda çıkabilecek uyuşmazlıklarda *uluslararası anlaşma hükümlerinin esas alınacağı*” kuralı Anayasada yer almıştır. 1 Haziran 2005'te (yani AKP iktidarı döneminde) yürürlüğe giren 5237 sayılı yeni Ceza Yasasında, iç hukukumuzda “*Uluslararası Suçlar*” arasında yer alan “İnsanlığa Karşı Suçlar”, “siyasal, felsefi, ırki ve dini saiklerle toplumun bir kesimine karşı bir plan doğrultusunda sistemli olarak işlenen suçlar” olarak tanımlanmış, siyasal, felsefi, ırki ve dini nedenlerle “a) kasten öldürmek, b) kasten yaralamak, c) işkence veya eziyet yapmak, köleleştirmek, d) kişi hürriyetinden yoksun kılmak, insanlığa karşı suçların başında yer almış, ayrıca, kasten öldürme ve kasten yaralama suçları açısından, “belirlenen mağdur sayısınca gerçek içtima hükümlerinin uygulanacağı” hükmüne yasada yer verilmiştir.

Yeni Ceza Yasasında kesin çizgileriyle belirtildiği gibi, *siyasi, felsefi, etnik ya da dinsel nedenler gözetilerek* yaşam hakkının ihlal edilmesi, yani birinin ya da birilerinin siyasi düşüncesinden, ideolojik dünya anlayışından, etnik konumundan, dinsel ya da mezhepsel durumundan dolayı öldürülmesi ya da yaralanması, zamanaşımı tanımayan insanlığa karşı suçlar arasında sayılmıştır.

13 Haziran (2013) günlü *Cumhuriyet*'te Ethem Sarısülük'ün beyin ölümünün gerçekleştiği haberi var. 1 Haziranda, polisin, hedef gözeterek

silahından sıktığı kurşunlardan birinin beyne saplanmış görüntüsünün tomografi raporu var.

Prof. Dr. Klaus Stanjek'in Ethem Sarısülük'ün polis tarafından öldürülmesine ilişkin video kayıtlarını izleyerek hazırladığı Uzman Raporu'nda, "Atılmış olabilecek bir taş nedeniyle kurşunun yönünün değiştiği" veya "serseri kurşun" varsayımı konusunda kayıtlarda hiçbir emareye rastlanmadığı, buna kırışıklık, "üçüncü atışın doğrudan göstericiye isabet ettiği" ve "polisler yerde yatan göstericiye saldırması, silahını ateşlemesi ve diğer polislerin yanına varmasının toplam 10 saniyeden fazla sürmediği" özel olarak belirtiliyor. ("Ethem'in ölümünde meşru müdafaa yok", *Cumhuriyet*, 19 Eylül 2013.)

Ne var ki Başbakan Erdoğan'ın bu tür "teferruatla" hiç ilgilenmediği de ortada.

Dünya çapında dört binden fazla bilim insanının ortak bildirisiyle protesto ettiği *polis vahşetini*, Başbakan Erdoğan, "*Polisimiz çok kapsamlı ve sistemli bir şiddet hareketi karşısında tarihinde hiç olmadığı derecede demokratik bir tavır sergilemiş, demokrasi sınavından başarıyla geçmiştir.*" sözleriyle açıklayarak, Ethem Sarısülük'ü vuran polisi koruyarak, hem yaşam hakkının ihlal edilmesine, siyasi destek sağlıyor, hem de kendisi üzerinde odaklanan insanlık suçunu "çok kapsamlı ve sistemli bir şiddet hareketi" olarak nitelediği Geziye yüklemeye çalışıyor.

Şunu da eklemek gerekiyor:

Başbakan Erdoğan'ın Geziye katılanları "iç hainler" ve yurtdışından destek verenleri "dış işbirlikçiler" olarak nitelediği, Geziye katılanların %70'inin alevi olduğunu, bir başka zaman *ateist* yani *laik*, bir başka zaman *çapulcu* olduğunu söylüyor. Kısacası, ölümlerin raslantı olmadığı, öldürülenlerin, *dini* (laik), *siyasi* (solcu), *mezhepsel* (alevi) nedenlerle öldürüldüğü örtük olarak açıklanıyor. *SOL* gazete, öldürülen Ayvalıtaş, Cömert, Korkmaz, Atakan, Sarısülük'ün fotoğraflarından yayınladığı kolajın altına, "Hepsi Alevi" diye yazıyor. (Elvan, o sırada hastanede yatağında.) Bir başka deyişle, alevi oldukları için vurularak,

ezilerek, gaz kapsülüyle yaralanarak, sopalarla dövülerek öldürülmüşlerdi onlar. Öldürenler (polis olsun, sivil polis olsun) saklanmış, Valilik ve Emniyet katilleri gizlemiş; ama gelişen teknolojiye yararlanılarak bu tür tertipler bozulmuştu.

Kazlıçeşme konuşmasında ise, Erdoğan, “*Şu 18 günde hukukun demokrasinin dışına çıkılmasına asla müsaade etmedik*” diyecek ve ekleyecekti: “Gaz kullanmayacak dendi. En ileri ülkelere bak, biber gazını kullanma yetkisi var. En ileri ülkelerde *kurşun sıkırlar ölümüne. Önce uyarı ateşi yaparlar, arkasından daha sert. Şu anda hastanelerde üç kişi var. Bunlardan bir tanesi benim komiserim. Akşam ona kurşunla ateş açtılar. Bir diğeri de ayağından yaralandı. Bir sivil vatandaşımız da biber gazıyla gözünden yaralandı.*” Bu paragraf: “*Polisimi karnından kurşunla vurdular.*” başlığını taşıyor.

Gezi-direnışle ilgili ve geziyle sınırlı bir konuşma, ama gezi-direnış haberlerinde, polisin karnından vurulduğuna ilişkin bir bilgi yok. Ama başından hedef gözetilerek polisin gerçek kurşunla vurduğu Sarısülük’ün öldüğünün açıklandığı günün ertesinde, Sincan’da, “Erdoğan’ın “*gerekirse polis kurşun da sıkırlar*” sözleri internette kendi sesiyle var.

Dahası var: Gezinin 18. gününde, yalnızca bir komiser, bir polis ve bir vatandaşın yaralı olduğunu söylüyor ama, Gezide yaralanmış ne komiser var, ne polis.

Kazlıçeşme konuşmasından üç gün önce yayınlanan Türk Tabipler Birliğinin (TTB) raporunda ise, Erdoğan’ın söylediği gibi, tek bir vatandaşın değil, beş bin vatandaşın yaralı olduğu belirtiliyordu. *16 günde*, 4 ölü, 63’ü ağır 5 bin yaralı vardı. “Gezi blançosunda, Taksim Gezi Parkında başlayan ve ülke geneline yayılan direnişlerde İstanbul’da *Mehmet Ayvalıtaş*, Ankara’da *Ethem Sarısülük*, Eskişehir’de *Ali İsmail Korkmaz* ve Hatay’da *Abdullah Cömert* olmak üzere 4 yurttaşın yaşamını yitirdiği; polisin kullandığı biber gazı kapsülü nedeniyle 11 kişinin gözünü kaybettiği, 106 kişinin kafa travması geçirdiği, 63 kişinin ağır yaralandığı, sağlık kurumlarına 8 bin 163 kişinin yaralı olarak başvurduğu, herhangi bir sağlık kurumuna başvurmayanlarla birlikte yaralı

sayısının 15 bin olarak tahmin edildiği yazılmıştı. Erdoğan, Gezi'nin hem hukuksuzluğa dönüştüğünü söyleyecek, gezide öldürülenleri, yaralananları, sakat kalanları bilmeyecek görmeyecekti.

Resmi açıklamaya göre de, gözaltı sayısı binlerle ifade ediliyor, polisin müdahalesiyle 22'sinin durumu ağır olmak üzere 1.549 kişinin yaralandığı. 4 kişinin gözünü kaybettiği, 8 kişinin ağır kırıkla kafa travması yaşadığı, belirtiliyordu.

Sincan'da "Hesabını Soracağız" mitinginde, Erdoğan'ın "gerekirse kurşun da sıkar" dediği çevik poliste her türden silah ve "hakiki mermi" vardı. Ethem Sarısülük'ün beynine saplanan "şey" in, kurşun olduğu "tomografi raporunda" yer aldığı açıklandıktan sonra, "hakiki kurşun" yerine içi saçma dolu plastik mermi kullanıldı. Biber gazı, biber gazı bombası olarak, kapsülüyle birlikte, yüze başa gelecek şekilde ateşleniyor, tomayla zehirli kimyasal karıştırılmış su sıkılıyordu. Polisin gözetimi ve koruması altında beş beyaz gömlekli, palalarla, sopalarla, kıyıda köşede karşılarına çıkan kadınlara, yaşlılara, çocuklara saldırıyor. Başbakan Erdoğan, kendi müslüman işadamlarına yaptığı konuşmada, "*Sizde mi korkuyorsunuz yoksa? Bu gezi parkı direnişinin ne olduğunu turnusol kağıdı gibi ortaya çıkaracağız...*" diyor, *partisinin grup toplantısında milletvekillerine de, pala ve sopalardan kaçışan kadın ve çocukları işaret ederek, "Şimdi kaçacak delik arıyorlar!" sözleriyle Müslüman işadamlarını ve kendi milletvekillerini yüreklendirmeye çalışıyordu. Çocuklarını yitiren anneler, babalar, kardeşlerini yitiren kardeşler, avukatları, "Katil Erdoğan" diyor ve Erdoğan'ı kargışlıyorlardı.*

Partisinin grup toplantısında Erdoğan, "Bizimle görüşmeye gelen (yabancı) heyetin tamamı, "Polis şöyle şiddet uyguladı, böyle şiddet uyguladı, şunu yaptı, bunu yaptı" dediler. Dedim ki, "*Şiddet uyguladı da ne yaptı?*" "*E... işte biber gazı sıktı!*" En doğal hakkıdır sıkar. Açın AB müktesebatını orada göreceksiniz. Laf dinlemediği zaman polis her yetkisini kullanır. Kalkıp da kurşun attı mı, silah kullandı mı? E... yok..." diyor. (*Cumhuriyet*, 18 Haziran 2013)

Bunları,18 Haziranda Partisinin Grup Toplantısında söylüyor. 13 Haziran (2013) günlü *Cumhuriyet*'te ise Ethem Sarısülük'ün “beyin ölümü”nün gerçekleştiği haberi var. 1 Haziranda polisin hedef göstererek, silahından çıktığı gerçek kurşunla vurulduğunun tomografi raporuyla kanıtlandığı yazılı bu haberde. 15 Haziran'da, Sincan Konuşmasında Erdoğan, “Polis gerekirse kurşun da sıkar!” diyor. Ertesi gün Kazlıçeşme'de, “muhteşem topluluğa yaptığı muhteşem konuşmasında”, kurşun sıkmanın polisler için bir hak olduğunu dolaylı olarak şu sözlerle duyuruyor:

“Şu 18 günde hukukun, demokrasinin dışına çıkılmasına asla mücadele etmedik. “Gaz kullanmayacak” dendi. Ne o kullanmayacak mıyız? En ileri ülkelere bak, biber gazı kullanma yetkisi var. En ileri ülkelerde hatta kurşun da sıkarlar ölümüne. Önce uyarı atışı yaparlar, arkasından daha sert.”

Başbakan Erdoğan, biber gazı için olsun, silah atma, kurşun sıkma için olsun, yasal kriter olarak *“en ileri ülkelerdeki uygulamaları”* gösteriyor. Ama Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin (AİHS) Yaşam Hakkının 2. maddesini ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin (AİHM) biber gazıyla ilgili kararını bilmezden geliyor.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin (AİHS) “Yaşam Hakkı”nı belirleyen 2. maddesinde, “Bir ayaklanma ya da isyanın yasaya uygun olarak bastırılması durumunda, ölüm, mutlak zorunlu olanı aşmayacak bir güç kullanımı sonucu meydana gelmişse, ancak o zaman, yaşam hakkının ihlali sayılmayacağı” hükmü yer alır. Gezi'de, ölüm olaylarının hiç birinde, yaşam hakkının ihlalini gerektirecek bir durum sözkonusu değildir. Bütün bu ölümlerden bizzat öldürenler, emir veren amirleri ve esas emri veren Başbakan olarak Erdoğan'ın kendisi sorumludur.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, biber gazının belirli bir mesafeden ve ayakta baş hizasının üstünden 45 derece yukarıya doğru bir eğimle atılması gerektiğine kararlarında yer veriyor.

Polisin silah kullanmasının, ölümüne kurşun sıkmasının ve öldürmesinin (yukarda değindiğimiz gibi) “Bir ayaklanma veya isyanın yasaya uygun olarak bastırılması” durumlarında öldürme meydana gelmişse, bu, yaşam hakkının ihlali kapsamına girmiyor.

Zurnanın zırt dediği yer de burada. Yasadışı bir şiddete karşı yaşamı korumak demek, tabancasını çekmiş birini öldürmekte, ya da hançerini boğazına dayamış karısını kesmekte olanı öldürmek demektir. Ya da hani K. Maraş'ta olduğu gibi “Ecevit’e oy veren kızılbaş komünistleri”, baltayla kesmeye, silahla vurmaya koşanları durdurmak, cinayet işlemelerini önlemek için onları vurmaya, ya da 2 Temmuzda Sivas'ta laik olanları ve alevileri, “kafir”ler olarak sığındıkları otelde topluca öldürmek için oteli yakmakta olanları yakmaya kalkıştıklarında öldürmek, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 2. maddesine göre, öldürme hakkının ihlali sayılmıyor. Öldürmekte olanları öldürmemek, yaşam hakkının ihlali sayılıyor.

2 Temmuzda, Sivas'ta, semah dönen gencecik kardeş çocukları, saz ve söz şairlerini, yazarları, sanatçıları, yakarak öldürmeye çalışanlara engel olmak, öldürmekte olanları öldürmek yaşam hakkının korunmasıyla, onlara dokunmamakla polis, yaşam hakkını ihlal suçu işliyor.

Gezide, anayasal bir hakkı kullananlar, silahsız ve saldırsız toplananlar ve gösteri yürüyüşü yapanlar, Başbakan Erdoğan'ın talimatıyla, biber gazıyla zehirleniyor, gaz bombasıyla yaralanıyor, tomaların sıktığı kimyasal su ile haşlanıyor; copla, palayla, sopayla, satırla dövülüyor, biçiliyor. Sağ yakalanırsa içeri tıklıyor.

Yaralananları, kan kaybedenleri, zehirlenenleri, sağaltmak için çaba harcayan doktorları, Tabipler Odasını, tedavi ettikleri için “terörist” olarak suçlanıyor onlar.

Öldürülenlerin, zehirlenenlerin ve yaralananların, gözaltına alınanların, işkence görenlerin haklarını aramak ve yargı önünde onları korumak için

canhıraş koşuşturan ve savunan avukatları, Erdoğan'ın özel polisi, mahkeme önlerinde *terörist* olarak darbediyor.

Gezi direnişi sürerken Kuzey Afrika'da kendi müslüman iş adamlarına iş aramaktan döndüğü İstanbul'da, “*İşaretin yeter!*”, “*Yedirmeyeceğiz!*” pankartları ve “*Yol ver gidelim, Taksim'i ezelim!*” sloganlarıyla karşılanan Erdoğan, eylemlere destek veren sanatçılara, siyasetçilere, gazetecilere tepki göstererek, “*Nefretin, ayrımcılığın, hukuksuzluğun, kışkırtmanın alasını yaptılar. Demokratik gösteri hüviyetini kaybeden, artık vandallığa, artık tam anlamıyla hukuksuzluğa dönüşen bu eylemler derhal son bulmalıdır.*” diyecekti. Burada, “hukuksuzluk”, “demokratik gösteri hüviyetini kaybetmiş olmak”, “vandallık”, “tam anlamıyla hukuksuzluğa dönüşmüş olmak” söylemlerinden çıkarılacak tek bir sonuç vardır: o da, Anayasa'nın 34. Maddesi birinci bendinde serbest olduğu belirtilen ve “silahsız ve saldırısız gösteri” olan Gezi'nin, gene Anayasanın aynı maddesinin ikinci bendinde belirtilen, *milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, hak ve özgürlüklerin korunması amacıyla kanunla sınırlandırılacağı* maddesine taşınacağı ve eylemin bu maddeye hapsedileceğinin işaretiydi. Bir başka deyişle, Gezi-direniş, *terör* ve *terörist* kapsamına alınmış, AKP'nin öteki yöneticilerinin ağzından okunursa, onlar, “terörist” olarak “müebbetlik” suç işlemişlerdi. Ergenekon'da, Balyoz'da olduğu gibi.

Anayasadaki söylemiyle, “silahsız ve saldırısız” eylemcilere, silahla, biber gazıyla, kimyasal su ile, copla saldırmıştı polis. Silahsız ve saldırısız yığınlaşan göstericilere, bütün ülkeye saldırmıştı polis. Ölümler, yaralılar, ağır yaralılar, gözünü kaybedener, dilinden olanlar, komada yatanlar, “bırakın oğlumu gömeyim” diyen acılı analar, yeni bir dünya savaşının görüntülerini yansıtacaktı. Ama polisin vandallığı, hukuksuzluğu, şiddeti, terörü, şimdi silahsız-saldırısız göstericilerin vandallığı, hukuksuzluğu, şiddeti ve terörü olarak, Erdoğan'ın ağzında tescilleniyordu.

Gezi eylemlerini “şiddet” olarak niteleyen Erdoğan’ın “şiddetin karşılığı şiddettir” sözünü, gezi eylemlerini “terör” olarak niteleyen Erdoğan’ın, aynı mantığı sürdürerek, “terörün karşılığı terördür” sözüyle örtüştürmek, hiç de yanlış olmayacaktır. Yani polis şiddetinin nedeninin eylemcilerin şiddeti olduğunu söylemek, polisin vahşice uyguladığı terörün eylemcilerin terörüne karşı uygulandığını söylemek gibi.

Kazlıçeşme’de, Erdoğan, “muhteşem topluluğa”, “muhteşem konuşması”nda gezi direnişi üstünde estirilen polis terörü üzerine, everensel temel hak ve özgürlüklerden oluşan şemsiyesini germeyi de ihmal etmemiştir. “10,5 yıl önce” diyordu, yani iktidar olmadan önce, “polisin sınırsız güç kullanma hakkı vardı. Biz bunu sınırladık. Gözaltı sürelerini biz kısalttık. İşkenceye sıfır tolerans dedik. Keyfiliğe yok dedik. Üstünlerin hukukundan hukukun üstünlüğüne geçişi biz sağladık.”

“Sınırlı güç kullanan polisin”, “vicdansız emri”yle, aralarında çocukların ve yaşlıların da olduğu kalabalığa, plastik mermiyle, biber gazıyla ve tazyikli suyla saldıran polis, Erdoğan’ın sözleriyle, kahramanlık destanı yaratmıştı. Vahşet destan olurken, vahşete dönen baskıya ve zulme direnen halkın direnişi “terör” oldu. “Terör”, Erdoğan’ın eylemciyi vurma silahına dönüştü. “Terör” eylemcinin suçu oldu. Üstelik AKP’nin başlarının, Başbakan Erdoğan’ın yeni bir Çanakkale Savaşı kazanmış edasıyla, şişinerek söyledikleri gibi, “müebbetlik suç” oldu. Gözaltılar, programlı, planlı gece ev baskınları, tutuklamalar, araçta gözetim altına alınan kadına taciz, cezaevinde gençlere katillerden dayak, “sıfır işkence” oldu. Kısa zamanda öyle bir noktaya gelindi ki, halkın isyanı, basın “Bütün halkı mı hapsedeceksin!” manşetinde birleşti.

Gençler ise demokrasi ve özgürlük istemişti tüm ulus için. Erdoğan, bu ülkede demokrasi ve özgürlük gerçekleştiği zaman Erdoğan’ın oturtulacağı koltuğa, demokrasi ve özgürlük isteyen gençleri oturtmuştu. Demokrasi ve özgürlük isteyen gençlere cezaevi, ve kendisine “demokrasi ve özgürlük” silahlarıyla korunan bir “zindan” yaptırmıştı. İçerdeki gençler şimdi ne kadar

özgürse, Erdoğan, o kadar büyük bir “zindan”da olacaktı. İçerde yatanlar için günler sayılıdır, zindandakiler için ise değil.

o

Ergenekon, Balyoz, Hasdal, hepsinin kösteği: terör suçu işlemiş olmak. Onun için AKP Başkanı Çelik, Gezi-direnışte tutuklananların, “müebbetlik” olduğunu, Erdoğan’ın tuzağına iyi düştüklerini gülerek anlatıyor. Ama, “terör”ün özellikle Erdoğan’ın terörünün ve teröristinin ne anlama geldiğini, “terörist” olarak gece evlerinden alınıp “Terörle Mücadele” biriminde sorguya çekilen İlhan Selçuk ve Mustafa Balbay’ın, özellikle de görevini başarıyla tamamlamış Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ’un, *terörist olarak* tutuklu olmasını örnekleyerek (24 Ocak 2014’te) yazdığım TİHAK sitesinde yayınlanan yazımdan bir pasajı, Terörle Mücadele Yasasındaki “terör” ve “terörist” kavramlarına açıklık getirmek için buraya almak istiyorum:

Bir kez daha yineleyelim: 1991’de, Cumhurbaşkanı Turgut Özal’ın telkini ve talebi doğrultusunda düzenlenen Terörle Mücadele Yasasının geçici maddeleriyle komünist örgütlenmeyi ve propogandayı yasaklayan 141 ve 142. maddeler ile dinsel örgütlenmeyi ve propogandayı yasaklayan 163. maddeler yürürlükten kaldırılmış, yani düşünce ve inanç özgürlüğünün önü açılmış, buna karşılık devletin varlığına ve ülkenin bütünlüğüne, laik cumhuriyete karşı örgütlü şiddet eylemleri “terör” suçu olarak kabul edilmişti. Terörle Mücadele Yasasında, “terör” “baskı, cebir ve şiddet, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit” olarak tanımlanmış ve bu yöntemlerden biriyle, *Anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzenini değiştirmek*, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek amacıyla *bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü eylemler* “terör” suçu olarak tanımlanmıştı.

“Terör, baskı, cebir ve şiddet, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit” olarak tanımlanmış, “terör suçu”, bu baskı, cebir, şiddet gibi eylemlerden biriyle, Anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzenini değiştirmek, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, temel hak ve hürriyetleri yoketmek amacıyla bir örgüte mensup kişi ve kişiler tarafından girişilecek *her türlü eylem* “terör suçu” olarak nitelenmiştir.

Burada açıklanması gereken iki önemli nokta vardır:

Birincisi, tanımlanan “terör”dür. Kasımpaşalı bir kabadayının palalı, satırlı eylemi gibi bir terör. Ama bu eylemi kullanacakların, “terör suçu” işlemiş olması için, Cumhuriyetin temel niteliklerinden birini, örneğin hukuk düzenini, örneğin laik düzeni, siyasi ya da sosyal düzeni *değiştirmek* gibi bir amacı da olmak gerekir.

Bu Anayasal düzeni koruyan maddeler Ceza Yasasında varolan yasalardır, Terörle Mücadele Yasasında tasnif edilmişlerdir. “Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak amacıyla girişilen eylemler değil, “bir örgüte mensup kişi veya kişilerin girişeceği her türlü eylem”, terör suçu kabul edilmiştir.

“Baskı, cebir ve şiddet, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit” terörü gerçekleştirme biçimleri, araçlarıdır. Bu araçlarla, herkes, her yerde, her biçimde terör estirebilir. Bunun, yasada belirtilen “terör suçu” olması için, yasayla belirtilen amaçlardan birine ya da birkaçına yönelik olması gerekir. İkinci olarak, bu eylemin / eylemlerin “bir örgüte mensup kişi veya kişilerin girişeceği” eylem ya da eylemler olması gerektiğidir.

İkincisi, Terörle Mücadele Yasasında hem “terör”ün tanımı yapılmış, hem de böyle bir eylemin terör suçu oluşturması için Anayasada belirtilen Cumhuriyetin temel niteliklerini yıkmayı amaç edinmiş olması gerektiği hükmüne yer verilmiştir.

Anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzenini değiştirmeye yeltenenler, devletin ülkesi ve milletiyle bütünlüğünü bozmaya çalışanlar, devlet otoritesini zaafa uğratanlar, temel hak ve özgürlükleri yok edenler tarafından, “terörist” olarak sorgulanmıştı İlhan Selçuk, “terörist” olarak tutuklanmıştı Balbay ve Başbuğ.

o

Gezide, iki tertiple kaşılaşıyoruz:

Birincisi, bir eylemin terör suçu olması için *baskı, cebir, şiddet* içermesi gereğidir. Başbakan Erdoğan, Gezide “Polisimiz çok kapsamlı ve sistemli bir şiddet hareketi karşısında, tarihinde hiç olmadığı derecede bir tavır sergilemiştir.” derken, Kuzey Afrika’dan döndüğünde, Gezi eylemcilerini, “Nefretin, ayrımcılığın, *hukuksuzluğun* alasını yapmış olmakla” suçlarken, Gezinin, “*Demokratik gösteri hüviyetini kaybettiğini*”, eylemlerin, “tamamıyla hukuksuzluğa dönüştüğünü” söylerken, Geziyi “terör örgütü” olarak, katılanları da “terörist” olarak, müebbet hapisle korkutmanın kılıfını hazırlamıştı.

Geçtiğimiz “Adli Yılı Açış Konuşması”nda (2 Eylül 2013’te) Yargıtay Başkanı Ali Alkan da, Gezi eylemlerini duyumsatarak, “Devletin erklerini şiddet, tehdit, ve yıldırma yoluyla hedef alan örgütlü eylemleri terör olarak” nitelemişti. (*Cumhuriyet*, 13 Eylül 2013.)

Oysa “terör”, Terörle Mücadele Yasasındaki tanımıyla, “devlet erklerini” şiddet, tehdit ve yıldırma yoluyla hedef almak değil, Anayasada belirtilen *Cumhuriyetin niteliklerini, siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzenini değiştirmek, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, devlet otoritesini zaafa uğrattmak, temel hak ve özgürlükleri yok etmek amacıyla bir örgüte mensup kişi ve kişiler tarafından girişilecek her türlü eylem “terör” olarak tanımlanmıştır. Bu suçları işleyenlere, “terörist” denir.*

Siz, o teröristin kim olduğunu çok iyi biliyorsunuz!

En büyük “terörist” Berkin Elvan...

Birinci not:

Birgün (12 Mayıs 2104)

Başbakan Erdoğan anneler gününde ekmek almaya gittiği sırada polisin attığı gaz fişegiyle başından vurulan ve 269 gün sonra yaşamını yitiren Berkin Elvan'ı hedef aldı: *Yatıyorlar, kalkıyorlar Berkin Elvan*"

Partisinin Afyon'daki toplantısının kapanış konuşmasını yapan Başbakan Erdoğan, TBB Başkanı Feyzioğlu'nu eleştirirken Berkin Elvan hakkında da çirkin ifadeler kullandı. Erdoğan, *“Bu beyefendi Danıştay kürsüsünden yakın zamanda gösterilerde hayatını kaybedenlerin isimlerini sayıyor. Yatıyorlar kalkıyorlar, Berkin Elvan. O da onu zikrediyor yine. Yüzünde maskesi, sapanı, cebinde patlayıcılar. Ekmek almaya gidilirken sapanla, patlayıcılarla mı gidilir”* dedi.

İkinci not:

Cumhuriyet, 7 Mayıs 2014

Berkin Elvan'a gaz fişegiyle vurarak ölümüne neden olan polislerin net görüntüleri ortaya çıktı. Katiller belirlendi.

Gezi Parkı eylemleri sırasında ekmek almaya giderken polisin attığı gaz kapsülünün başına isabet etmesiyle komaya giren ve yaşam mücadelesinin 269. gününde hayatını kaybeden **Berkin Elvan**'ın failleri tesbit edildi. Ulusal

Kriminal Bürosunun soruŐturma dosyasına sunduğu olay günü Berkin Elvan'ın vurulduğu sokağın baŐındaki TOMA'nın kamera görüntülerinde Berkin Elvan'a niŐan aldıkları iddia edilen 2 polis net bir Şekilde görünüyor.

Avukat Evrim Karatana soruŐurmada 7 ay sonunda bazı geliŐmeler elde edebildiklerini belirterek *“İlk olarak 1000 kadar polisin adı bildirilmiŐti ama çember daraldı. Çekilen fotoğraflar ve görüntülere gore orada  evik kuvvetin 5. Birlik'i görevli. Berkin'in katili o birlikten.*

Karatana, bilirkiŐi raporuyla birlikte 4 polis tespit edildiğini kaydederek, *“Bir tanesi tanıkların beyanlarında sözü geçen sarıŐın amir, 3 ayrı da polis tespit edildi. Bunlardan 2 tanesi gaz bombası kullanıyor, bir tanesi de gaz fiŐeĐi dolduruyor. Bilgisayar oyunu gibi, karşısında insan yokmuŐ gibi, gaz bombası silahıyla bir oraya bir buraya sinerek, doğrudan, hedef gözeterek ve öldürme kastiyla atıŐ yapıyorlar”* diye konuŐtu. Karatana, polislerin kimliklerinin hızla tespit edilmesini ve tutuklanmalarını talep edeceklerini belirtti.

Baba Sami Elvan da: *“MaaŐlarını ödediğimiz insanlar g peğ nd z bizleri yol ortasında katletmiŐtir. Bunların da arkasında Başbakan vardır. Sokakta  ocuĐun herhangi bir eylemi yok ama adam gizlenerek, niŐan alarak çocuğu vuruyor. Devletin polisi bizi koruması gerekirken, bizim çocuklarımızı katlediyor.”* dedi.

24 Mayıs 2014, Ankara